

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 694 คน (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม, เว็บไซต์)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 254 คน โดยการคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 38)

- 2.1 จำแนกผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ออกตามประเภทธุรกิจ
- 2.2 กำหนดกลุ่มขนาดตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ตามสัดส่วน
- 2.3 ทำการสุ่มตัวอย่างตามข้อ 2.2 โดยใช้ตารางเลขสุ่ม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs จำแนกเป็นประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
การผลิต	355	130	96
การค้า	261	96	86
การบริการ	66	24	15
อื่น ๆ	12	4	3
รวม	694	254	200

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งได้สร้างขึ้นตามความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดของการวิจัยที่กำหนด โดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่ท่านได้รับในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ จำนวนพนักงาน ทุนจดทะเบียน และประเภทของธุรกิจ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs จำนวน 24 ข้อ ประกอบด้วย ด้านเอกสารแบบฟอร์มทางบัญชีและระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 4 ข้อ ด้านระบบการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 4 ข้อ ด้านการควบคุมภายในที่ดี จำนวน 4 ข้อ ด้านการรายงานทางการเงินที่เป็นหลักฐานทางบัญชี จำนวน 4 ข้อ ด้านวิธีปฏิบัติงานและความสามารถของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี จำนวน 8 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความถูกต้อง จำนวน 5 ข้อ ด้านความสมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 5 ข้อ ด้านความทันต่อเวลา จำนวน 5 ข้อ ด้านความเข้าใจได้ จำนวน 5 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่พบในการดำเนินธุรกิจ SMEs ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ SMEs ระบบสารสนเทศ การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชี ประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชี และขอคำแนะนำจากทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด

2. นำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม แบ่งแบบสอบถามเป็น 5 ตอน โดยพิจารณาถึงรายละเอียดที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์และสมมุติฐานของการวิจัย แบบสอบถามในตอนที่ 3 พัฒนาจากงานวิจัยของฐิติพร วรฤทธิ์ (2550) และตอนที่ 4 ความสำเร็จในการดำเนินงานของ มณีรัตน์ สุกศิริจิตร (2548)

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความเหมาะสม ถูกต้องของการใช้ภาษา และครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนัญชัย สิงห์มาตย์ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบสารสนเทศ และคอมพิวเตอร์

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไอลัดดา โองกลาง สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางระบบบัญชี

3.3 ดร.ธารีรัตน์ ขูลีลัง สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารธุรกิจ และการจัดการ

4. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try -out) กับผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.734 - 0.850 และประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.618 - 0.911

3. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามมาจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนและความสมบูรณ์ของเอกสารนำส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 254 ฉบับ

2. ขอนหนังสือจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมแนบส่ง กับแบบสอบถามส่งไปยังผู้ประกอบการของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคามเพื่อขอความ อนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปให้กับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาที่กำหนด ไว้ในระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์ 2561 จำนวน 254 ฉบับ โดยแนบซอง จดหมายตอบกลับไปพร้อมกับแบบสอบถามซึ่งกำหนดให้ส่งจดหมายตอบกลับทางไปรษณีย์ภายใน 15 วันที่ได้รับแบบสอบถาม

4. เมื่อครบกำหนดตามระยะเวลา มีแบบสอบถามตอบกลับมาจำนวน 144 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 56.69 ของแบบสอบถามที่ส่งไป ผู้วิจัยจึงได้ติดตามโทรศัพท์กลับไปสอบถามเพื่อขอความ อนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามกลับมา 61 ฉบับ

5. สำนวณความความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบ กลับคืน มีแบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับ ที่ไม่สมบูรณ์ จึงสรุปได้ว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.84 เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง

6. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์และนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs และข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดมหาสารคาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการวิจัย ได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบัญชีของธุรกิจ SMEs กับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทางการบัญชี โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way Analysis of Variance : ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ F-test (ANOVA)